

Nro. 17.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből , Kedden Augufus 27-ik napján
1805-ik eíztendőben.

B é c s.

Gróf *Zichy Maria Anna*, nagy méltoságú Va-
sonykői Gróf *Zichy Ferentz* Cs. Kir. Kamarás,
valóságos Titkos Status Confiliaris, Tek. Vesz-
prém Vármegye Fő Ispánya, Magy. Ország Kir.
Fő Pohárnok Meítere Eő Excellentiájának kedves
hitvесе, született *Kollowrath Grófné*, a' Fels.
Császárné és Királyné udvari és tsillagos keresz-
tes Dámaja, e' folyó Augufus 21-ik napján, éle-
tének 50-ik eíztendejében, Mödling mellett lévő
Brühli nyári lakhelyében meg halálozott. — A'
meg bóldogúlt Grófné, Status minister Gróf *Kol-
lowrath Leopold* Eő Excellentiának kedves leá-
nya, valamint edes atyához való szeretete, és ne-

R

mét illető virtusai, úgy ritka elmeheli tehetségei által is magát nagyon meg különböztette, 's azok által életének utolsó szempillantatjáig közönséges szeretetre, 's tiszteletre tette magát érdemellé. — Egész életének folyásában a' szerentsétiemeknek vigasztalójok, a' szükölködő szegényeknek pedig tápláló dajkájok volt a' meg bódogult Grófné.

A' mind talentomaira, mind jó szivűségére nézve közönségellen esméretes nagy tiszteletű Linzi Püspök *Gall József* Eö Nagysága, a' maga Megyében újobban fel állított Nevendék Papság számára, tulajdon jövedelméből húsz ezer forintot egy azon végre igen alkalmas épületet vett, 's annak ki tágalítására, és jó karba való tételére, 's buctorozására tíz ezer forintot adott. Ö Cs. Kir. Felsége ezen fő Papnak illy nemes indulatból származott köz haszonra tzelző áldozatait, nemcsak igen kegyelmessen vette, hanem egyszersmind azoknak közönséges ki hirdetését kegyelmessen is parancsolni méltóztatott.

I. Sándor Fels. Orosz Császár, a' maga alatta valóinak boldogságokat 's előmeneteleket tárgyazó atyai gondoskodásának újabb probáját adta abban is, hogy az ő Birodalmában levő Siket Némáknak neveltetésekre és oktatásokra nézve, Gróf *Kofsky* Wilnai Püspök eszközlése által, egy *Anselm Sigmond* nevezetű Missionarius Rendből való Papot küldött ide olly végből, hogy a' Bécsi Siket-Nemák Institutumában az ő tanításoknak módját meg tanullya. Minekutánna tehát azon Institutumnak Directora *May József* a' fent említett Orosz Birodalombeli Papnak 10 egész hónapig azon meg betsülhetetlen meflerségben rendszer letzkeket adott, 's egyszersmind a' Siket-Nema

ifjaknak tanításokban ötet szorgalmatosan gyakorlotta volna: ezen folyó *Augustus* 20-ik napján, az Alsó Ausztriai Kormányzók engedelmével, a' Német Oskolák Fő Gondviselőjének *Spendou Józsefnek*, Gróf *Rasumoffsky* Orosz Császári követnek, és több itt tartózkodó fő rangú Oroszoknak jelenlétekben, vele közönséges próbát tett. Mennyire vitte legyen ezen Orosz Pap ezen köz hasznú mesterséget, valamint szép talentomai, úgy a' Siket-Némákkal való bánásnak módja által is vólta képen meg bizonyította.

A' Bécsi Szegények Institutumának Directora *Klein Wilhelm* a' szemek világától meg fosztott gyermekeknek oktatásokra, és a' polgári élet foglalatosságaiiban leendő gyakoroltatásokra nézve igen alkalmas módot talált fel. Tudniillik elztendővel ennekelőtte fel vévén egy kilencz elztendős férfi gyermeket, kinek három elztendős korában a' himlő szemeit egészen el rontotta, 's a' miatt életét ekkorig minden foglalatosság nélkül töltötte, öt rövid idő alatt annyira vitte, hogy nemcsak az eleibe ki ülő betűkkel irt irásokat olvasni, hanem e' mellett olvashatóképen is irni tud, az arithmetikának négy elsőbb részeit bizonyos számláló sinor, és a' Geografiának elsőbb fundamentomait az olly mappáknak segítségék által, a' mellyekenn az Országoknak, és főbb városoknak neveik ki ülő vonásokkal fel jegyeztetve vannak, jól érti és tudja, e' mellett a' hasonló módon készített jegyek és noták szerént a' hárfánn is jádzik és szépen énekel. — Néhány kézi munkákat is tud, mint p. o. madar- és halfogó háló, harisnyát, és sinórt kötni, level-tőtartót, 's iró eszközöket tinalni, bőrből és vastag papirosból kosarakat készíteni, azo-

kat különbkülömbféle színű papirossal bé vonni. — A' színeket igen együgyű eszköz által tanulta meg különböztetni. Ezen alkalmatos vólta mellett, jó erköltsű, illendő maga viseletű, szorgalmatos, maga forrával meg elégsző, és vidám. — Értesére esvén Felséges Urunknak a' fent nevezett *Klein Wilhelmnek* ezen gyámoltalan gyermek nevelésében és formalásában mutatott szorgalmatossága, és tanítványának, a' feljegyzett munkákban tett előmenetele: a' Jóltévöségre ügyelő Commissióra bizni méltoztatott, hogy azon gyermeket vizsgálják meg, melly azon Commissió néhány tagjainak jelenlétében, ezen hólnap 6 ik napján meg is esett, és úgy tapasztaltatott, hogy azon tánításnak módja igen jó, használható, és közönségesen is gyakoroltatható legyen.

Julius hólnapjának első napjaiban, tudniillik az időnek azon részében, a' mellyben gyakorta való és kemény effözések vóltak vólna, Cseh Országban, *Reichenberg*, és egyéb helységeknek is környékén, a' szántóvető földeknek szélein, a' legelő mezőkön, és kertekben, igen sok buza szemhez hasonló, de annál gömbölyűbb és minden hasadék nélkül való magok találtattak, mellyek jóízűeknek és a' taplálására alkalmatosaknak találtattak azoktól, a' kik az akkori nagy szűkség és drágaság idején abból kenyeret sütöttek. — A' közönséges nép másnak lenni gondolta; de az értelmesebb emberek szorosabban meg vizsgálván békafü gyökérnek (*Ranunculus Ficaria* Linn.) lenni találták azokat, mellyenn, ha meg szárad 10 sőt 20 apróbb babotskák avagy magok találtatnak, mellyek a' zápor effökben a' gyökértől elválnak, és a' föld színén maradnak. A' bélek ha

sonló a' földi almához, és ha meg szárítják, könnyen meg is lehet törni.

Olasz Ország.

Egy *Ott* huszár Regimentjénél fő Hadnagy fővel szolgáló érdemes hazánkfiától, *Bartoffy András* Úrtól illy meg jegyzésre méltó tudósítást vetünk mostanában Coneglióból; „A' midőn *Napoleon* Fr. Császár Olasz Országai Királyságra lett koronáztatása után, azon Országhoz tartozó tartományokat meg látogatta, és Veronába egynéhány napot múlatott volna; Fels. Fejedelmünk világos parantsolatjából B. *Vincent* Generál, B. *Szörényi* és *Legisfeld* Obersterek és két Hadnagy mentek tiszteletére (Az utólsóbbak közt vólt fent említett kedves hazánkfia), a' kiket a' nevezett Fr. Felség igen kegyesen fogadott, velek nyájas leereszkedéssel sokáig beszélgetett, és a' nevezett Generális Urat a' két Oberster Urral együtt magasztaláshoz is ültetni méltóztatott. — Mind maga a' Fr. Császár, mind a' vele vólt Fr. tisztek a' Magyar Huszár forma ruhának tsinosságát és szépségét nagyon meg ízerették és betsülték.

Nápolyból írják, hogy a' Julius 26.ik napját követett éjel történt földindulás az Abruzzói és Kalabriai tartományokba is ki hatott, és hogy azokban is sok kárt tett volna. Az ebek és madarak közt, mellyek egyébaránt a' föld indulás kiütése előtt igen nyughatatlanok szoktak lenni, most semmi rendkívül való mozgás nem tapasztaltatott; ellenben a' tengerben lévő halak nagy rakasra gyültek, a' vizből a' levegőbe magassan fel ugrándoztak. — Sok emberek a' föld meg rendülése előtt egy órával a' tengervizébe fürödvén úgy érzették, mintha a' lábok alatt vólt föveny meg

mozdált és elment volna. Nápoly városában, és egyebütt is, a' hol tudniillik a' földindulást tapasztalták, mezitelen fövel és lábakkal jár a' nép bútsúkat, 's úgy áhétatoskodik, 's kéri a' könnyörületellegre az irgalmas eget. — Rómában is érzették azon éjjel a' föld indulást, de nem oly nagy mértékben, mint a' Vezuvius hegye környékén. Ottan is buzgó áhétatosságok tartatnak annak el távoztatásáért.

A' Baváriai örökös herczeg Olasz Országban való utazáában, ezen folyó Augustusnak kezdetében *Maylandba* is elment, és a' vele lévőekkel együtt, ezen hónap harmadikán a' Vice-Királyt is meg látogatta, a' ki ötet nagy megkülömböztetéssel fogadta. Harmad nap múlva, számos hadi és udvari tisztek társaságában ő is elment a' Baváriai örökös herczeg tiszteletére, a' ki azon napon úti társaival egyetemben a' Vice-Királynál ebédlett, ebéd után pedig a' *Villa Bonaparte* nevű kies kertben sétálni mentek, 's nyájas magános együtt beszélgetésekkel töltötték idejüket.

Francia Ország.

A' Párisi magános tudósításokból azt olvassuk, hogy minekelőtte Boulognébe (Bulonyébe) utazott volna *Napoleon Császár*, a' Megtartó Tanácsot St. Cloudi kastélyába hivatta, 's velek gyűlést tartván, Testamentumát által adta, 's közölök egy olly Commissiót rendelt ki, melly azon esetre, hogy ötet Angliai expeditiojában valamelly szerentsétlenség érdekléné, a' Successora nevében az Ország kormányát által vegye, és igazgassa.

A' Francia közönséges újságlevelek egyenlőképen azt állitják, hogy az egyesült Tuloni-Kadixi hajóseregről kellemetes és megnyugtató tudó-

stáft vett volna a' Kormányzók. — A' Párisi *Mo-*
nitörnek 2 ik Auguszi darabjában, Fr. Admiral
*Villeneuve*nek (Villenövek) azon levelét, mellyet
ő Julius 27-ik napján a' Finis Terrei Promonto-
riumtól 40 tengeri mértföldre, a' Fr. tengeri dol-
gokra ügyelő miniszternek irt, környülállásosan le-
het olvasni.

Julius 5-ikén, ekként ir a' nevezett Fr. Ad-
miralis hagyta el az egyesült hajósereg a' Marti-
mique szigetét, és Julius 9-ikén a' Finis Terræ
hegy fohához érkezett, a' hol Julius 22-ik napja-
ig szüntelen a' kegyetlen napkeletfelé való esza-
ki szélvelszekkel kellett annak küszködni, mellyek
nem keves kárt okoztak hajóimnak. — Ezen a' na-
pon 21 ellenséges hajókat vévén észre, mingyárt
tsata rendbe állani parantsoltam a' kormányom
alatt lévő egyesült hajósereget. — Az előmenő
hajókat Admirál Gravina kormányozta. — Mi az
ellenség felé eveztünk, e' pedig mi felenk széles li-
neában, és mingyárt észre lehetett venni, hogy a'
mi arriergárdánkat, az az, utól menő hajóinkat
két tűz közzé fogni akarja, melly ártalmas fel té-
telét halznos fordulások által héjába valóvá tettük.
— Mihelyt a' két egymással viaskodni kívánó ha-
jóseregek eléggé közel voltak volna egymáshoz,
azonnal Admirál Gravina az egéiz hajóseregtől se-
gitetvén, a' tengeri tsatát bátor szívvvel el kez-
dette.

Ázon szempillantatban olly sűrű köd kereke-
dett a' tengeren, hogy tellyességgel nem lehetett az
ellenség hajóit látni, 's egyedül tüzelésének vilá-
gosságánál tüzelhettünk azokra. A' tsata vége fe-
lé, a' ködnek rövid fel emelkedése alatt egy Spa-
nyol hajót két ellenséges hajótól láttunk körölvé.

tetni, mellynek egyike félen, a' másika pedig egészen meg fosztatott árbocz fájától. — A' sűrű köd ismét le szállott a' tenger színére, melly miatt ugyan nem igazgattathattam hajóimnak vitorlait, mindazáltal tsak ugyan tudtam, hogy minékünk szolgált a' hadi szerentse. A' bé következett éjjel mind a' két hajósereg közel maradt egymáshoz; mindazáltal úgy tettett nékem, mintha el távozna az ellenség. — Viradtakor a' szelek közt megszelle lenni láttuk tőlünk. — Minden Franczia hajókról vett tudósítások kedvesek és meg elégedésünkre szolgáltak. — Adm. *Gravina* nagy kívánságot mutatott az ellenség üzésére, és újobban való meg támadására, annál inkább, mivel két Spanyol hajókat nem vettünk észre. — Én is tehát lineába allani, és az ellenség után nyomulni parantsoltam a' hajókat, de már ekkor igen magos vólt a' tenger, és egész nap nem húzhattam úgy, mint a' mint kívántam vólna, az ellenséget a' második tsatára. Illyen képen nem akarván a' tzéltől el távozni, azon igyekeztem, hogy a' Ferroli hajósereggel magamat minél előbb öszve kaptsolhassam — de mindenkor ellenemre lévén a' szelek, vége-
met el nem érhettem.“

„Az el vesztett két Spanyol hajóról egyebet annál nem tudunk, hogy a' *Firmus* nevezetű árbotzfájától meg fosztatván, a' sűrű köd közt az ellenség hajói közzé keveredett; a' *St. Rafael* nevezetű pedig rossz evező lévén, a' szelek által el ragadtatott, 's bennünket éjjel el tévesztett. — Julius 23-kán 14 linea hajóból állónak lenni lattuk az ellenség erejét, 's többnire mind meg vóltak rongálva. A' tsata előtt az azt meg kémlélt fregat *Didó* 15 linea hajóból állónak találta, kö-

vetkezésésképen a' tsata alatt egynek el kellett tűnni. (E' volt az a' *Windsor Castle* nevű Anglus hajó, mellyet Admiral *Calder*, a' két el rablott Spanyol hajóval Angliába küldött.) Minden esetre ditsőffégére vált ez a' tsata az egyesült hajóseregnek, és ha a' sürü köd nem lett volna, melly az ellenség mozdulásainak és futásának igen kedvező volt bennünket és rajtok való diadalunkat el nem kerülhette volna. — A' meg hóltaknak, és sebbe esteknek számát még most nem tudhatom, de reménylem, hogy igen nagy nem lesz. Az *Intrepide* nevű hajónak Kapitánya el esett, az *Atlas* hajónak kapitánya sebbe esett.“

Két más leveleiben Admiral *Villeneuve* arról tudósítja a' tengeri dolgokra ügyelő ministert, hogy 15 Antigoából Európába jött, és sok colonialis portékákkal meg terhelt Anglus hajókat, mellyeket 15 millió liverre lehet betsülni, és egy Mars nevezetű 14 ágyus fregatot el rablott, és ennek kezéből egy Spanyol kereskedő hajót, a' mellyenn lévő portékáknak árra 420000 piafterre tétődik, ki fatsart s. e. t.“

Későbbben, úgymint Julius 29-ik napján, ezen tárggyrol hasonló értelmű levelet küldött Admirál *Villeneuve* a' tengeri dolgokra ügyelő miniszternek a' Vigòi kikötőhelyből, melly a' Finis Terræ fokhoz a' Portugalliai tengeri partok felé néhány mértfölddel fekszik. — A' 22-ik Juliusi tengeri tsatában, úgymond az *Admiralis*, kedvezők lévén nekem a' szelek, az ellenség fel tételét héjába valóvá tettem, meg nem engedvén, hogy az én kormányom alatt lévő hajóseregnek arriergardéját, az az, hátúl menő részét kéz tűz közzé szorithassa

az ellenség.* Minekutánna a' köd fel emelkedett volna, mindjárt észre vettem, hogy két Spanyol linea hajó hejával vagyunk; eleiote úgy gondolkoztam, hogy ezek valamellyik Spanyol kikötő helybe eveztenek volna bé; de mivel az egyik az ártotzfáját el vesztette, kétség kívül a' nagy szélvész közt az ellenség kezébe esett. — Junius 23 é: 24 ik napjain héjába igyekeztem az ellenséget újabb tsatába húzni, egész erejével azon vólt, hogy elkerülhessen minket. — Jun. 26 ikán Ferrolhoz júni igyekeztem azért, hogy az ott lévő egyesült Frantzia Spanyol hajóflereggel magamat ölsze kaptathassam. — Két egész nap tusakodtam az észak és napkelet közt fúvó erős széllel, és a' tenger hánykodó habjaival; végtére meghatároztam, hogy a' Vigói kikötőhelybe bé mennyek, 's oda a' hajóimon vólt sebeseket és betegeket ki szállítsam, és hogy az Achilles és Algefiras nevezetű Frantzia hajókra elegendő édes vizet vitettelek. — De ts k ugyan minden halasztás nélkül ki evezek innen, hogy az ellenséges hajókat fel keressem, 's e' mellett a' reám bizott dolgot végre hajthassam. — Admiral Gravina igen derekasan és vitézi módon viselte magát, e' mellett a' Spanyol hajók is végbe vitték köteleffégeket. A' Frantzia matrozok, avagy hajós legények is vitézi módon tartották magokat. A' 22-ik Juliusi tsatában a' Franczia linea hajókon el hullott katonáknak 44-re, a' sebbe esteknek 95 re ment a' szamok; a' még mellettünk lévő 4 Spanyol linea hajókon 11 ember hólt meg, 's 21 esett sebbe."

Fr. Admiral *Villeneuve*nek ezen fel jegyzett tudósításait *Contre-Admiral Gourdon* is meg erős-

fitette, a' Fr. tengeri dolgokra ügyelő miniszterhez, *Ferrolból* Augusztus 2-ik napján küldött levelében, 's azt írja, hogy *Villeneuve* és *Gravina* Admirálisok a' *Couronnai* kikötőhely előtt lévő révben tartózkodjanak, hogy harmad nappal annakelőtte *Calder* Anglus Admirálnak 13 linea hajóból álló hajóerege ismét mutatta magát, de mihelyt *Villeneuve* és *Gravina* hajó seregeit meg sajdította, mingyárt a' tágas tengerre evezett ki (*Ferrol* és *Corunna* tsak egynéhány tengeri mértföldre vannak egymástól). De meg lints *Calder* Admirálisnak oka a' *Ferrol*i kikötő helyben lévő egyesült Francia Spanyol hajóeregtől való félelemre, igen kegyetlen szél fúván napnyugotról, melly a' *Ferrol*i kikötő helyben lévő hajóknak kivezéseket felette hátráltattya. (Illyenképen Augusztus 2-ik napján még semmi hire sem vólt *Nelson* Admirálnak a' *Ferrol*i kikötő hely előtt, holott, a' mint az Angliai tudósítások tartják, *Julius* 25-ik napján *Gibraltár*ból már ki evezett. Kétség kívül az észak és napnyugot közepéről fuvó szelek miatt nem lehetett néki *Ferrol* felé evezni.

Melly nagy különbség legyen a' *Calder* Anglus, és *Villeneuve* Fr. Admirálisoknak tudósításaik közt, akárki is ezre veheti, melly miatt lehetetlen e' nyomban az igazságot el találni. — A' *Párisi Monitör* a' *Calder* tudósítását sok elmés jegyzésekkel adja a' *Publicum* eleibe, 's nagyon ki katzagja, hogy ő akarta vólna az egyesült Francia Spanyol hajósereget másod izben is tsatába vonni, 's annak *Corunnába* való bé evezését meg akadályoztatni. Nem ő, úgymond a' *Monitör*, hanem az egyesült hajóereg kereste őtet fel, 's an-

nak nem Corunnába, hanem Ferrolba kellett igyekezni bé menni.“

A' 14-ik *Augustusi* Párisi Zsurnalokból azt olvassuk, hogy az előtt negyed nappal, ugymint; Augustus 11-ik napján az Angliába leendő ki szállásra ki rendelt Fr. ármadiának egy részét *I. Napoleon* Császár meg mustrálta, és hogy a' Bulognetől távolabb fekvő regementeket, rész szerént oda, rész szerént annak környékére szállitatta táborba. Admiral *Lacrofse* a' Bulognei, Admiral *Verhuell* az *Ambleteusi* flottillákat fogják commandirozni. — General *Augerau* (Ogeró) Brestben, General *Marmont* a' Texelben várják az utolsó jeladást a' végre, hogy a' *Boulognei* kikötőhelyben lévő flottillával ök is egyszerre, 's egy órában evezhessenek ki. — Minthogy *Villeneuve* Admirálisnak 15 linea hajókkal szerentséje vólta' *Corunnai* kikötőhelybe való bé evezésre, és magát a' Ferroli kikötő helyben lévő 13 linea hajóból álló Ferroli hajósereggel minden órában öszve kaptsolhattya: nem vólna *Calder* Anglus Admirálisnak tanátsos a' kórmánya alatt lévő 13 linea hajókkal az egyesült hajósereget vagy megtámadni, vagy az előtt meg állani. — E' mellett Admiral *Villeneuve*, felyebb előhordott tudósításában a' többi közt azt mondja, hogy ő az eleibe tétetett tzélt el nem mellőzheti, mellyből olly következt húznak ki a' Politicusok, hogy ő az ő 28 linea hajóból álló egyesült hajó seregével egyenessen Brest eleibe megyen; hogy az ott lévő Fr. hajós sereg segítségével *Cornwallis* Anglus Admiralist meg támadja 's meg verje, kivalképen ha *Nelson* Admirális magát sohol sem fogja mutatni.

A' Bécsiudvari Diarium múlt szombaton költ 68-ik darabjának 3849 lapján illy fontos tudósítást olvasunk a' Fr. hadi és tengeri dolgokról, hogy a' Bulognei Fr. Armadiának nagyobb részét széllyel ofzlatta, és nagy ofztályokban, a' Straszburg és Metz közt lévő tábor helyre marfirozni parantsolta volna Nápoleon Császár. Ennekfelette, hogy a' Hannóverai Vál. Fejedelemségben lévő Fr. ármadiátskához is 30000 főből álló hadi népet küldött volna Boulogne vidékéről. — Ezek a' szerént lévén, nem sokára bővebb tudósítással szolgálhatunk a' Magyar Kurir Erd. Olvasóinak.

N a g y B r i t a n n i a.

Az egyesült Franczia-Spanyol hajóseregen vett győzödelemnek annál közönségesebbé leendő tétele végett nem tsak az ágyuk durrogtattak, hanem a' *Pitt* minifter rendeleséhez képest, minden London városbeli harangok is meg vonattattak, holott, a' mint az antiminifterialis újság levelek beszélik, Admiral *Caldernek* egész győzedelme tsak abból állott, hogy két hadakozó Spanyol hajót vett el az éjeli letetség és tengeri szelek között, 's ezeket küldötte győzedelmének jeléül Angliába. Ezt pedig azért mivelte *Pitt* minifter, mivel régtől fogva sokféle hamis és nyughatatlankodtató hírek által tsábitatott el a' Publicum, mintha Angliának minden napnyugoti Indiai coloniait el vette volna az egyesült Fr. hajó sereg.

Azon két Spanyol hajókról, a' mellyeket az Anglusok a' Junius 22-ik napján esett tengeri tsatában el vettek, a' Plymuthi 31-ik Juliusi tudósítások így szólnak: „Tegnap este, úgymond, érkez-

tek ide az el foglaltatott két Spanyol hadakozó hajók *Windsor Castle* hadakozó hajónkal együtt, mellyek, minden árboczfáikat el vesztvén, két Anglus fregatnak kötelein fogva ke lett hurczolni; valameddig az 50 napi tiztulás idejét ki nem töltik, addig egy embernek sem leszen szabad azokról a' szárazra ki szállani. E' két hajókon kívül két más ellenséges hajók adtak fel magokat a' *Windsor Castle* és *Minerva* Anglus hajóknak, hanem igen sürü lévén a' köd, nem foglalhatták el azokat hamarjában, azon közben két ellenséges fregat menvén segítségekre, vissza vitték. A' Rafael nevezetű Spanyol hajón, egy Spanyol Contre-Admiralis esett fogságba.

A' fél kezű Nelson Admirálról azt beszélik az Angliai közönléges újság levelek, hogy midőn ő napnyugoti Indiába érkezett volna, ilyen rövid, de gyökeres parantsolatot adott ki az alatta lévő Anglus hajós Kapitányoknak: Mihelyt, *úgymond*, szerentsénk leszen az ellenséges hajóseleghez közelíteni, mingyárt rontlatok keresztül annak lineáin, ti pedig soha le ne vegyétek előtte vitorlatokat." — Tellyesféggel el nem hitethetik magokkal az Anglusok, hogy az Antigoai kereskedő hajok között 14 hajót rablott volna el az egyesült Francia Spanyol hajó sereg.

Augustus 5-ik napján újabb tudósítást vett az Angliai Admiralitás *Calder* Admirálistól, mellyet a' Ferroli kikötő hely előtt irt Julius 31-ik napján. Ebben arról tudósítja a' tengeri dolgokra ügyelő Tanátsot hogy sem a' Co runnai, sem a' Ferroli kikötőhelybe bé nem evezett az egyesült Francia Spanyol hajó sereg; következéskepen,

a' mint ő véli , vagy *Kadiksba* ment vagy a' Gibraltári szoros tengeren evezett által, mely ha úgy vagyon, lehetetlen leszen annak, a' második tengeri tsatát el kerülni ; vagy talán már meg is esett. — Fontos okai lehetnek (igy szólnak az Anglusok) arra *Calder* Admirálisnak, hogy ő az első tengeri tsata után következett napokon mingyárt fel nem kereste az ellenséges hajósereget, 's meg nem újította avval a' tsatát.

* * *

Papiros Kereskedés eránt valo Tudósítás.

Az alább irt köteleffégének tartja közönséges hirré tenni, hogy az ő kereskedő báltja valamint a' Pesti Vásár' alkalmatosságával, úgy más időkben is fel-keresendő leszen az Új-városban, a' Vásár piatzon, mindjárt az úgy nevezett *Marokkaner* mellett, Nro. 97, ezen títim alatt: *Az arany Sasnál*; mellyet mostanában felnyitott, és már e' következő jószágokat botsát árrúba:

Mindenféle Magyar, Morva, Tseh - Országi , nagy és kitsiny Concept, Kantzelláriabéli , finom, közönséges, Hollandiai Posta ; Középszerű Regál ; Londoni Velin ; finom legyező ; Kótának való lineázott, lineázatlan ; Kártya ; Tarka , aranyos , ezüstös , fél oldalról , és egészen festett tzifra ; Prókát, kék, fejer, nagy és kitsiny, boritéknak és fejkötő alá való vastagabb papirosokat : Külömbféle pakoláshoz, könyvkötéshez való kemény Táblákat.

Emenkivül találtatnak nálla az íráshoz megkívántató minden egyébber készületek, és elközök: Tollszárok , Penna-vágó Kések, Angliai, közönsé-

ges Plajbászok, mindenféle festett ostyák, fejer, és barna Spárga-Madzagok, s. a. t.

Végtére: mostanában árulás végett reá bizat-
tatott mindenféle Spanyol-viasz néhai híres Peyli
József, most pedig annak Vejének Haumer Antal-
nak által engedtetett, és jobb lábra állított Cs. Kir.
priv. Spanyol-viasz' Fábrikájából.

Mind nagyonként, mind apródonként fő gond-
ja lészzen a' leg-készebb, és leg helyesebb szolgál-
lat. Annyival is bizonyosabban ígérheti mind
ezeket az alább írt, mivel ő jó féle Jólzágot első
kézbül szerez.

Stegmayer Xaver Ferentz,
Papiros', és az íráshoz meg-kiván-
tató eszközök Árossa, Pesten.

T u d ó s i t á s.

Tajnai *Tajnay János* és *Antal* teltvér atya-
fiak szándékoznak a' magok tulajdon meneséből,
melly a' Fels. Udvari Tanátsnak véleménye sze-
rént is Magy. Országban az első közzé számlal-
tatik, 200 ellő kantzákat idei szopos tsikaikkal
együtt licitatio által el adni. — Melly licitatio-
nak terminusát Tek. Torontál Vármegyében hely-
heztetett, és privilegiatus *Nagy Kikinda Mező*
Várossal határos *Tisza Hegyes* nevű helységben
September 30 ik, és October 1-ső napjaira ren-
delték, — A' ki azomban a' licitation kívül na-
gyobb számmal akarna Kantzákat venni: ne ter-
heltesse Tajnay Jánosnál akár Komárom által Ó
Gyallára utasítandó levelek által, akár személyes-
sen a' jövő September 20-ik napjáig jelenteni.

(Négyed rész árkus Tóldalékkal.)

D. D. S.